

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Світова економіка та зовнішньоекономічні зв'язки України»

Ступінь вищої освіти Бакалавр
Спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Рік навчання 4, семестр 8
Форма навчання денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

д.е.н., професор **Попова Ольга Леонтіївна**

olgpomail@gmail.com

<https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.php?id=4251>

Лектор дисципліни

**Контактна інформація
лектора (e-mail)**

**Сторінка дисципліни в
eLearn**

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою засвоєння навчальної дисципліни є:

ознайомлення з сучасною економічною системою України;
вивчення структурної та територіальної організації економіки України;
вивчення структури національної економіки та зовнішньоекономічних зв'язків України.
на сучасному етапі розвитку світової економіки та в умовах глобалізації світового господарства.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікації та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі і знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК5. Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

Програмні результати навчання (ПРН) ОП:

ПРН3. Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.

ПРН4. Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.

ПРН9. Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.

ПРН11. Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.

ПРН15. Розуміти та застосовувати для розв'язання складних спеціалізованих задач міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо.

ПРН16. Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
8 семестр				
Модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ				
Тема 1. Зовнішньоекономічні зв'язки України: сутність, особливості та суб'єкти	2/3	<i>Знати</i> сутність зовнішньоекономічних зв'язків, факторів їхнього формування, функції та форми реалізації.	Виконання і здача практичної, самостійно і роботи (в т.ч. в elearn).	Виконання та здача практичних робіт – зараховано. Модуль: теоретична частина – 60;
Тема 2. Соціально-економічні перетворення в Україні за роки незалежності	2/3	<i>Знати</i> історичний аспект розвитку соціально-економічних перетворень в Україні. <i>Визначати</i> нову модель ринкової економіки України. <i>Формулювати</i> стратегічні пріоритети розвитку України.	Виконання і здача практичної, самостійно і роботи (в т.ч. в elearn). Розв'язок задач.	Тестова частина – 40. Самостійна робота – згідно з журналом

				оцінювання в eLearn.
Модуль 2. СИСТЕМА МІКРО- ТА МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ЗВ'ЯЗКІВ УКРАЇНИ				
Тема 3. Торгово-економічні зв'язки України	2/3	<i>Визначати</i> місце України на світовому ринку товарів та послуг. Знати товарну та географічну структуру зовнішньої торівгівлі товарами та послугами.	Виконання і задача практичної , самостійно і роботи (в т.ч. в elearn). Розв'язок задач.	Виконання та задача практичних робіт – заховано. Модуль: теоретична частина – 60;
Тема 4. Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини України	2/3	<i>Знати</i> напрямки діяльності України на світовому валютному ринку; етапи розвитку грошово-валютної політики України. <i>Визначати</i> місце України на світовому ринку капіталів.	Виконання і задача практичної , самостійно і роботи (в т.ч. в elearn). Розв'язок задач.	Тестова частина – 40. Самостійна робота – згідно з журналом оцінювання в eLearn.
Тема 5. Участь України в міжнародних інвестиційних процесах	2/3	<i>Знати</i> передумови залучення України до міжнародного інвестиційного ринку. Надваати якісну характеристику інвестиційної діяльності України.	Виконання і задача практичної , самостійно і роботи (в т.ч. в elearn). Розв'язок задач.	
Тема 6. Україна в процесах міжнародної міграції робочої сили	1/3	<i>Знати</i> особливості розвитку міжнародної трудової міграції, місце України в світових міграційних процесах. <i>Визначати</i> передумови міграції української робочої сили.	Виконання і задача практичної , самостійно і роботи (в т.ч. в elearn). Розв'язок задач.	
Тема 7. Зовнішньоекономічна політика	1/4	<i>Визначати</i> особливості зовнішньоекономічної політики України, її	Виконання і задача практичної , самостійно	

України та проблеми її інтеграції в світове		цілі, ознаки, модель та функції.	ї роботи (в т.ч. в elearn). Розв'язок задач.	
Тема 8. Співпраця України з регіональними інтеграційними угрупованнями	1/4	Визначати напрямки співробітництва України з регіональними інтеграційними угрупованнями.	Виконання і здача практичної, самостійно ї роботи (в т.ч. в elearn). Розв'язок задач.	
Всього за семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.
Політика щодо відвідування:	Відвідування лекційних та практичних занять є обов'язковим для всіх студентів групи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись згідно з індивідуальним навчальним планом, затвердженим у визначеному порядку. Пропущені лекції, після їх опрацювання здобувачем вищої освіти, відпрацьовуються у вигляді співбесіди з викладачем. Пропущені практичні заняття відпрацьовуються студентами в навчально-науковій лабораторії кафедри, інформація про відпрацювання вноситься до кафедрального журналу відпрацювання пропущених занять.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Світова економіка. Навч. посіб. За ред. Ю.Г. Козака, В.В. Ковалевського, Н.С. Логвінової. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 328 с.
2. Аджемоглу Д., Робінсон Дж. Чому нації занепадають. Київ: Наш формат, 2017, 440 с.
3. Артьомова Т. Європейські цінності: інституційний простір цивілізаційного діалогу. *Економічна теорія*. 2018. № 3. С. 5-28.
4. Онищенко В. Методологічний дискурс міжнародного економічного партнерства. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2018. № 5. С. 19-31.
5. Артьомова Т.І. Зміни економічних відносин внаслідок військового стану в Україні та перспективи повоєнного відновлення. *Scientific progress: innovations, achievements and prospects : proceedings of II International Scientific and Practical Conference Munich, Germany 6-8 November 2022 / ed. Komarytsky M. L.. Munich : MDPC Publishing, 2022. P. 483-488.*
6. Тищенко В.Ф., Остапенко В.М. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи [Електроний ресурс] : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2022. 193 с.
7. Бублик Є.О. Фінансова відкритість транзитивних економік : монографія. Київ: НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». 2020. 324 с

Допоміжні:

8. Лагутін В. Цивілізаційні та інституційні фактори глобальних економічних трансформацій XXI ст. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2019. №2. С. 5-17. DOI: [https://doi.org/10.31617/zt.knute.2019\(103\)01](https://doi.org/10.31617/zt.knute.2019(103)01)
9. The impact of the war in Ukraine on the European Union's economy. URL: <https://www.santander.com/en/press-room/insights/the-impact-of-the-war-in-ukraine-on-the-european-unions-economy>
10. Pisani-Ferry J. The economic policy consequences of the war / Bruegel Blog. March 8, 2022. URL: <https://www.bruegel.org/2022/03/the-economic-policy-consequences-of-the-war/>.
11. Новини ЗЕД для підприємців від 9.12.2022. URL : https://export.gov.ua/news/4327-novini_zed_dlia_pidpriemtsiv_vid_9122022
12. Гусєва Н.В., Кулєшова Г.О., Ключко Л.В. Зовнішньоекономічні зв'язки України: навчально-методичний посібник. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2015. 188 с.
13. Небрат В.В. Еволюція зовнішньоекономічних зв'язків України (друга половина XVII – початок XXI ст.). URL : <http://ief.org.ua/wp->

14. Prodius O., Nечypopuk L, Stoliar O., Пыина А., Stoyanov P. International corporate strategies and entrepreneurial paradigms within the framework of global business integration. Academy of Entrepreneurship Journal. Volume 26, Issue 4, 2020.

15. Показники торговельно-економічного співробітництва Україна-ЄС. URL : <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelnо-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/pokazniki-torgovelnо-ekonomichnogo-spivrobitnictva-ukrayina-yes>

Інформаційні ресурси:

16. Державна служба статистики України. URL : <https://ukrstat.gov.ua>

17. Дія. Бізнес. Експортний напрям. URL : <https://export.gov.ua>

18. Офіційний сайт наукового журналу «Економіка України». URL: <http://www.economukraine.com.ua/index.php>

19. Офіційний сайт Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України. URL: <http://ief.org.ua>

20. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

21. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: <https://www.wto.org>

22. Офіційний сайт Національного інституту стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.gov.ua>

23. Сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org/external/>